Spre o recodare a modului de comunicare scripturală. Sau despre tirania democratică a cyberlimb@jului

Constantin-Ioan MLADIN

1. Liminarii

Comunicarea de faţă îşi propune să aducă în discuţie problematica de ansamblu pe care o instituie raportul dintre comunicarea scrisă în format tradiţional şi noile modalităţi de comunicare bazate pe tehnologia informatică. Fără a exclude câtuşi de puţin importanţa aspectelor care, din motive metodologice şi din lipsă de spaţiu, nu vor fi abordate aici, ne vom mărgini deocamdată: (1) la a schiţa cadrul teoretic şi tehnic al fenomenului, (2) la a prezenta câteva dintre caracteristicile lingvistice şi extralingvistice definitorii ale scrierii în mediu electronic şi (3) la a formula unele idei generale cu valoare de concluzii provizorii pe marginea scrierii telematice.

2. Cyberscrierea – consideraţii generale

Într-un sentiment general de mare confuzie, în care se amestecă, în egală măsură, uimirea şi entuziasmul cu neîncrederea şi pesimismul, asistăm cu toţii de câteva decenii bune la o adevărată explozie la scară planetară a unor noi forme de comunicare scrisă (*cyberscrierea*)[1] – prin intermediul telefoniei mobile şi al internetului, forme ce au devenit posibile graţie progresului spectaculos al tehnologiilor informaticii şi ale comunicării[2].

În mai multe ţări, lingvişti şi pedagogi, sociologi, psihologi şi antropologi, alături de specialişti informaticieni şi de simpli utilizatori ai noilor sisteme de comunicare[3] au acordat o atenţie specială diferitelor aspecte teoretice şi practice ce decurg din fenomenele sociale şi culturale generate de comunicarea scripturală în mediu electronic. Exceptând câteva intervenţii venite mai ales din partea unor jurnalişti, rare şi cam improvizate, acest interes nu s-a manifestat şi în cazul limbii

[1] Statistici recente arată că: (1) numai în 2007 au fost trimise peste 1900 de miliarde de SMS-uri în întreaga lume, (2) zilnic sunt expediate mai mult de 27 de milioane de SMS-uri.

[2] Primul mesaj de acest fel (*Merry Christmas!*) a fost expediat de pe un computer personal, în decembrie 1992, de către inginerul Neil Papworth, de la compania engleză Sema Group, colegului său Richard Jarvis, de la Vodafone (în Marea Britanie). Un alt tânăr inginer, finlandez de data aceasta şi stagiar la Nokia, Riku Pihkonen, a trimis, un an mai târziu, primul mesaj de pe un telefon mobil. Însă abia în 1995 a început comercializarea SMS-urilor (de către compania Ericsson), succesul lor de piaţă debutând odată cu introducerea cartelelor telefonice pre-pay, la sfârşitul anilor ’90. Acronimul *SMS* (***S**hort **M**essage **S**ervice*), atât de popular astăzi, este creaţia firmei anglo-olandeze de tehnologie informatică CMG.

[3] În numeroase intervenţii din mass-media, în câteva lucrări de vulgarizare, precum şi în multe publicaţii ştiinţifice.

BDD-V373 © 2009 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-11-01 22:26:58 UTC)

române, cu toate că impactul tehnologiilor informatice asupra acesteia este acelaşi ca în cazul oricărei alte limbi.

În afară de fascinaţia utilizatorilor faţă de difuzarea rapidă a mesajelor în orice colţ al lumii[4] şi de interesul acestora pentru costurile abordabile ale logisticii şi ale funcţionării ei, mai ales în rândurile generaţiei adolescentine, succesul cyberscrierii, ca o practică socială generalizantă ce reinventează stilul epistolar, se datorează într-o bună măsură şi reconfigurării funcţiilor iniţiale ale acestuia (comunicare şi socializare)[5], precum şi adăugării la acestea a altora noi. Astfel:

(1) *Dimensiunea comunicativă* se consolidează prin avantajele ei practice: (a) posibilitatea evitării scrisorii manuscrise în format tradiţional, care presupune respectarea unui protocol interrelaţional rigid, (b) evitarea convorbirii telefonice directe, din dorinţa nu a avea un contact foarte direct cu interlocutorul sau din cauza imposibilităţii de a avea pentru moment o comunicare de acest fel[6], (c) rezolvarea rapidă şi eficientă a unor nevoi utilitare elementare (coordonarea unor activităţi comune, precum stabilirea unei întâlniri, solicitarea/obţinerea unei informaţii urgente, trişarea la examene).

(2) *Dimensiunea socială* profită de avantajele sistemului: (a) ca mijloc de organizare, de consolidare şi de regularizare a unei comunităţi bazate pe interrelaţionare între egali (mesaje de felicitare, mesaje fatice de semnalizare a interesului faţă de interlocutor) ori de integrare în reţele sociale deja constituite[7], (b) ca posibilitate de evitare a intruziunii autorităţii (parentale, profesorale) în microgrup şi de favorizare, în felul acesta, a manifestării spiritului de independenţă faţă de respectiva autoritate[8].

(3) *Dimensiunea emoţional-expresivă* este exploatată pentru comoditatea gestionării unor relaţii foarte personale, intime (mesaje cu conţinut amoros, mesaje specifice situaţiilor conflictuale).

(4) *Dimensiunea documentară* constă în posibilitatea de a stoca pe termen scurt mesajele trimise şi recepţionate (aide-mémoire, carnet intim, arhivă de probe într-o situaţie litigioasă).

[4] Deşi comunicarea este asincronă, rapiditatea transmisiei creează iluzia sincronicităţii.

[5] De foarte multe ori, celelalte funcţii ale limbajului sunt devansate de: (1) *funcţia fatică* (tinerii îndeosebi apreciază schimbul de mesaje care nu urmăresc nimic altceva decât semnalarea interesului pentru partenerii din interiorul unui microgrup social) sau de (2) *funcţia ludică* (sub imperiul impresiei că autorii-scriitori de mesaje reinventează limba).

[6] În condiţii de zgomot, în prezenţa altor persoane (vorbirea ostentativă la telefon în public fiind socotită un comportament de prost gust), în timpul participării la diverse activităţi în cadrul cărora o asemenea preocupare ar putea părea ca fiind lipsită de respect (în timpul unei şedinţe). Se estimează că 20% din cifra de afaceri a operatorilor de telefonie mobilă o reprezintă veniturile realizate din expedierea de mesaje scrise.

[7] Sub semnul dihotomiei universale *asociere* vs *individualism*: utilizatorii se izolează în microgrupuri ce împărtăşesc valori culturale comune (reale sau presupuse) şi se distanţează de alte microgrupuri ce aderă la alte sisteme de valori culturale. Aceste microgrupuri, întotdeauna formate din membri cu statut social (vârstă, preocupări) identic sau similar, se substituie autorităţii (familiale...), asumându-şi gestionarea riturilor de trecere de la adolescenţă la maturitate prin interiorizarea, adesea foarte personală şi neconvenţională, a normelor sociale specifice rolurilor pe care le vor juca respectivii membri ca adulţi.

[8] Prin constituirea unor coduri secrete opace pentru neofiţi.

BDD-V373 © 2009 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-11-01 22:26:58 UTC)

(5) *Dimensiunea ludic-creativă* oferă utilizatorilor o excepţională libertate de expresie, democratizând şi desacralizând scrisul prin nesancţionarea încălcării normelor gramaticale, ortografice etc.[9].

3. Cyberscrierea – prezentare generală

Cyberscrierea, termen generic tot mai răspândit în literatura de specialitate străină[10] („scrierea în mediu electronic"), denumeşte forme şi practici destul de diferite de comunicare scrisă, care pot fi puse alături din dorinţa unei simplificări metodologice şi în virtutea faptului că prezintă mai multe caracteristici comune decât note diferenţiatoare[11] (SMS, IRC[12])[13]. De fapt, ea a luat naştere sub forma limbajului IRC, emigrând repede înspre mesajele trimise cu ajutorul telefoanelor mobile, unde s-a amplificat şi s-a consolidat, pentru ca în cele din urmă să invadeze spaţiul internetului, aici părând a se simţi actualmente chiar mai în largul ei decât în mesajele telefonice[14]. Într-o accepţiune largă, cyberscrierea (cyberlimbajul) este un gen particular de comunicare directă sau semidirectă (frecvent epistolară[15]), mediată

[9] Este ştiut faptul că în toate societăţile se face simţită, mai nou, o susţinută toleranţă şi chiar oarecare simpatie faţă de comportamentele iconoclaste, inclusiv faţă de devierea faţă de normele lingvistice. Legat de acest fenomen, se poate observa şi un alt aspect la fel de interesant: scrierea pe internet conduce întru câtva chiar la precarizarea statutului de autor-scriitor, întrucât în acest mediu oricine poate trăi iluzia de a fi un autor serios şi demn de luat în seamă.

[10] În limba română sunt populare următoarele sintagme terminologice: (1) *limbaj SMS*, (2) *limba(j)* (*de*) *mess(enger)*, (3) *limbaj* (*de*, *gen*, *specific*, *stil*, *tip*) *irc*/*IRC*/*mirc*/*mIRC*, *mircăresc*/*mirc-ăresc*/ *mIRC-ist*.

[11] Există unele diferenţe semnificative în felul de a scrie într-un email, pe chat, pe forumurile de discuţii sau pe bloguri. Vom aminti aici doar trei dintre acestea: (1) SMS-ul şi chatul sunt mai apropiate de comunicarea orală, blogurile şi forumurile se apropie mai mult de comunicarea scrisă, (2) în general, blogurile sunt scrise mai îngrijit (comunicarea orală fiind considerată deviantă în raport cu normele limbii scrise), (3) chatul presupune unele necesităţi specifice, legate de nevoia de a marca intrarea/ ieşirea participanţilor la discuţii, precum şi înlănţuirea intervenţiilor lor.

[12] Acronim pentru ***I**nternet **R**elay **C**hat*. Creat în 1988 de finlandezul Jarkko Oikarinen, IRC-ul a cunoscut o dezvoltare explozivă în timpul Războiului din Golf.

[13] Cu mai multă rigoare, scrierea telematică poate fi clasificată în două categorii: (1) scrierea de comunicare-socializare (SMS, chat, email) şi (2) scrierea de comunicare-informare (site-uri de informare, forumuri de discuţii).

[14] În ciuda condamnării repetate şi tot mai insistente a răspândirii limbajului SMS ori a cyberscrierii excesive pe forumuri şi pe bloguri. Confuzia codurilor la trecerea de pe un suport pe altul, în afară de indolenţa şi neglijenţa utilizatorilor, a început să aibă o oarecare justificare din momentul în care evoluţia tehnologică a făcut posibil să se expedieze SMS de pe calculator şi, invers, să poată fi trimise emailuri de pe telefonul mobil. În prezent, au devenit tot mai numeroşi şi mai vehemenţi moderatorii canalelor de informare şi de discuţii din cyberspaţiu care interzic utilizarea limbii corupte în manieră SMS sau IRC. Unele forumuri au instalat chiar filtre care refuza automat mesajele de acest fel sau care le convertesc în limba standard. În 2004, pentru cyberspaţiul francofon a fost chiar înfiinţat un comitet de luptă împotriva limbajului SMS şi a „greşelilor voluntare" (la iniţiativa unui utilizator adolescent!).

Straniu este faptul că unele formule cu mare ocurenţă în limbajul SMS şi-au părăsit cadrul lor natural pentru a invada chiar exprimarea orală (*brb*, *lol* etc.).

[15] Mai apropiată de telegramă. Cel puţin trei diferenţe majore există totuşi faţă de aceasta: (1) deşi rapidă, telegrama este totuşi asincronă, (2) telegrama este taxată nu după numărul de semne tipografice, ci după cuvinte, (3) mediat de o terţă persoană, textul telegramei îşi pierde caracterul intim. De scrisoarea tradiţională, cyberscrierea se deosebeşte mai ales prin: (1) aspectul neîngrijit şi haotic al expresiei lingvistice, ca o consecinţă directă a ereziei grafice şi gramaticale pe care o adoptă şi a neverificării sale retroactive; (2) dezorganizarea stridentă ori chiar suprimarea structurilor rituale de

BDD-V373 © 2009 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-11-01 22:26:58 UTC)

de tehnologii electronice (telefon mobil, internet). Cyberscrierea este o formă hibridă de comunicare, care asociază unele particularităţi ale scrierii cu altele specifice discursului oral, adică este un fel de „comunicare orală scrisă" („l'oral écrit"), cum a definit-o Jacques Anis (1999: 74). Din punct de vedere tehnic însă, ea ar putea fi considerată mai degrabă o „scriere-lectură"[16] proprie comunicării informatizate, marcată de oralitate prin caracterul ei mult mai informal decât cel al scrierii propriu-zise. Teritorializată foarte strict (SMS, internet) şi având o puternică tentă generaţională[17], cyberscrierea este o modalitate comprimată de comunicare scrisă, o formă recodată a limbii standard (spontan, prin practica utilizatorilor, cu încălcarea programată a normelor sale gramaticale şi ortografice), regizată de presiunea unor constrângeri de natură tehnologică[18] şi guvernată de o logică preponderent utilitară (dorinţa de a comunica repede, simplu, ieftin şi fără prea mare efort fizic şi intelectual[19]).

„Cyberscriitorii" sunt sistematic împinşi spre consum, nu numai prin stimularea agresivă a unui marketing plin de tentaţii (oferte promoţionale ale companiilor de telefonie mobilă mereu mai spectaculoase), ci şi prin tentativele de promovare a unei culturi juvenile în cadrul căreia cyberscrierea se bucură de un loc privilegiat. Concret, acest lucru se înfăptuieşte:

(1) prin organizarea unor concursuri de creativitate în limbaj SMS. Cf. concursul interactiv de poezie organizat de cotidianul britanic „The Guardian", concursul de transliterare în limbaj SMS a unor texte din scriitori clasici sau contemporani (Molière, Flaubert, Prévert, Cocteau, Michel Tournier), organizat de cotidianul regional francez „Sud Ouest", concursul de scriere în limbaj SMS organizat de compania telefonică franceză Bouygues Telecom (lucrările câştigătoare fiind publicate de editura Calmann-Lévy) sau de editura germană Uzzi ori, la noi, concursul de compoziţie pe o temă dată organizat de „Jurnalul Naţional";

(2) prin încercarea de transpunere în limbaj SMS:

(a) a unor texte prestigioase, mai ales literare[20], difuzate apoi gratuit sau contra cost pe suporturi digitale. Cf. site-urile englezeşti *Poem-me* şi

interrelaţionare (formule de deschidere şi de închidere a dialogului), ceea ce poate impieta asupra convenţiilor de marcare a proximităţii sociale dintre partenerii de dialog.

[16] Formulă construită după termenul *lecturation*, propus de Andrea Palma. Faţă de comunicarea orală se deosebeşte esenţial prin imposibilitatea locutorului de a verifica instantaneu impactul pe care îl are enunţul său asupra interlocutorului.

[17] Este specifică sociolectului (pre)adolescenţilor (aproape 80% dintre utilizatori au între 15 şi 24 de ani), dar tinde să fie asumată într-o măsură tot mai mare şi de numeroşi adulţi înzestraţi cu spirit practic sau care sunt interesaţi pur şi simplu să ţină pasul cu preocupările celor tineri.

[18] Constrângerile tehnologice se referă: (1) la dimensiunea redusă a ecranului telefonului mobil, (2) la maniabilitatea scăzută a celor zece taste alfanumerice şi (3) la limitarea lungimii textului de transmis la 130–160 de caractere, în funcţie de tipul telefonului şi de opţiunea operatorului GSM.

[19] Paradoxal, evitarea efortului intelectual este doar aparentă, întrucât el se face simţit atât la emiţător, care trebuie să investească multă imaginaţie pentru a-şi rezuma intenţiile comunicative într-un număr limitat de semne, cât şi la destinatar (mai ales), care este constrâns să reconstituie prin aproximări succesive şi printr-un cumul de intuiţii inspirate enunţul original.

[20] Asemenea încercări amuzante s-au făcut, accidental, şi în limba română: *A fo odata can poveshti/ A fo ca niiodta/ Din ruD mari imparateshti/ O prea froomoasa fata* (www.lovetime.ro); *C tz doresc eu tzie dulce Ro/ Tzara mea d glori tzara mea d dor/ Bratzele nerv arma d tarie/ La trecutu-tzi mare mare viitor/ Fiarba vinu-n cupe spumege pocalul/ Dk fiii-tzi mandri aste l nutresc/ Caci ram stank deshi moare valul/ Dulce Ro asta tzio doresc* (http://blog-olu.weblog.ro).

BDD-V373 © 2009 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-11-01 22:26:58 UTC)

CentrifugalForces, care oferă poezii în limbaj SMS; Bandai Network Co Ltd, o companie japoneză, oferă câteva sute de astfel de cărți pe site-ul său, iar editura americană Random House furnizează companiei telefonice Vocel, din 2005, versiuni SMS ale romanelor din seria Harlequin. Mai spectaculoase sunt însă alte două inițiative, care transpun în limbaj SMS: (a_1) *Biblia* – de către compania norvegiană GospelSearch şi de către societatea biblică australiană Bible Society şi (a_2) proiectul *Constituției Europene* (*Konstitut1 poor l'?P*), la inițiativa europarlamentarului francez William Abitbol;

(b) a unor texte literare originale. Cf. Yoshi, *Deep Love*[21] (2000, Japonia), Quian Fuchang, *Ouside City*[22] (2004, China), Sabine Altermatt, *Nervengift* (2006, Elveția), Mugur Grosu, *SMS (ei respiră şi fac dragoste ca şi fluturii)* (2006, România), Hannu Luntiala, *The Last Messages* (2008, Finlanda). „Clasicul" incontestabil al literaturii SMS sau, în orice caz, scriitorul de gen cel mai productiv şi mai creativ totodată rămâne francezul Phil Marso[23]: *Frayeurs SMS*/*SMS Frights*[24] (2004), *Pa SAge a taBa. V. o SMS* [Passage à tabac] (2004), *K'pote swing* (2005), *la font'N j'M!*[25] [La Fontaine j'aime!] (2005), *L*[26] (2005), *kiff Q'pidon* [Kiff Cupidon] (2007);

(c) a unor site-uri internet ce vizează populația tânără sau pe cea cu un grad de instruire lingvistică precară. Cf. paginile Web ale unor primării, cele mai cunoscute fiind cea a primăriei din Montréal şi, după acest exemplu, cele ale câtorva oraşe din Franța;

(3) prin apelul la această formă de comunicare nouă şi foarte exotică în situații oficiale de comunicare presupuse a fi deosebit de conservatoare. Foarte elocvente în acest sens sunt cel puțin următoarele două situații: (a) organismul național care supervizează examenele din Noua Zeelandă a autorizat liceenii şi studenții să folosească la examenele scrise limbajul SMS, cu singura condiție ca răspunsurile să facă dovada înțelegerii juste a întrebării şi a asimilării programei de studiu; (b) Papa Benedict al XIV-lea a transmis în acest an tinerilor enoriaşi participanți la „Zilele Mondiale ale Tineretului" mesaje în limbaj SMS (*Young friend, God and his people expect much from u because u have within u the Fathers supreme gift: the Spirit of Jesus*);

(4) prin stabilirea unui contact (semi)direct cu telespectatorii în cazul unor emisiuni televizate interactive (sondaje de opinie[27], donații, jocuri, consultații);

---

[21] Povestiri ce pot fi descărcate integral sau în fragmente mari de pe site-uri specializate pentru a putea fi apoi citite pe telefonul mobil.

[22] Roman difuzat de o companie de telefonie mobilă în formate adaptate pentru a fi ascultat prin intermediul mesageriei vocale sau pentru a fi citit pe telefon ori pe internet.

[23] Pseudonim al lui Philippe Marsollier, cunoscut mai întâi ca autor al romanului polițist *Tueur de portable sans mobile apparent* (1999), apoi ca fondator al „Zilei Mondiale fără telefon mobil" (lansată în 2001) şi, în cele din urmă ca scriitor şi ca didactician al limbajului SMS: *CP SMS* (2005), ciclu de 29 de lecții în care se pun bazele scrierii PMS (un fel de scriere SMS „literară"), urmat de o suită de exerciții de vacanță pe această temă (profsms.com).

[24] Şase povestiri în ediție franco-engleză.

[25] În limbaj SMS şi PMS. PMS este acronimul pentru ***P**honétique **M**use **S**ervice*, o variantă experimentală mai elaborată a scrierii SMS, născocită de Phil Marso, în care se foloseşte apostroful în locul vocalelor suprimate (*caresser* > *K'ré'C*) şi în care se introduc caractere absente în scrierea pe telefonul mobil, dar apreciate pentru eleganța taliei lor (*ñ*, *ø*, *ð*, *õ*, ¥).

[26] Transcriere în PMS a unor poeme de Baudelaire, Rimbaud, Verlaine, Hugo etc.

[27] Inclusiv pe tema scrierii telematice. Vezi, în acest sens, forumul de discuții al BBC, unde a şi fost transpusă în limbaj SMS o tiradă din *Hamlet*, sau site-ul unui post de radio foarte apreciat de tinerii francezi, *Skyrock*, unde apar paragrafe întregi scrise în stil SMS.

BDD-V373 © 2009 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-11-01 22:26:58 UTC)

(5) prin adaptarea discursului publicitar la particularităţile limbajului SMS. Cf. mult discutatul generic pentru activităţile culturale desfăşurate la Palais des Beaux-Arts din Bruxelles – *Bozar*;

(6) prin adoptarea acestui limbaj de către unele sisteme operaţionale concepute să ofere servicii publice dintre cele mai neobişnuite, cum ar fi: informarea la Bursă, stabilirea unui contact cu banca, consultarea *Cărţii Galbene*, rezervarea unei camere la hotel, a unui loc la restaurant sau a unui bilet de călătorie, efectuarea unor cumpărături sau doar compararea preţurilor din magazine diferite, învăţarea unei limbi străine, consultarea horoscopului, aflarea orei exacte şi a prognozei meteorologice, amintirea orei de rugăciune în timpul Ramadanului sau a orei când trebuie luat un medicament etc.

4. Caracteristici generale ale cyberscrierii

Şocante nu sunt procedeele neconvenţionale de scriere în sine de care se prevalează cyberscrierea, pentru că ele au fost deja şi sunt în continuare întrebuinţate în numeroase alte situaţii de comunicare (în manuscrise, în poezie, în scrierea rebusistică, în benzile desenate, în notiţele şcolare etc.). Surprinde însă marea lor densitate şi, adesea, folosirea lor excesivă în enunţuri foarte scurte, în virtutea principiului că orice tertip de scriere este permis, cu condiţia ca mesajul final să rămână comprehensibil. Regula de bază care legitimează recunoaşterea cyberlimbajului ca un limbaj distinct este tocmai ignorarea conştientă şi deliberată a regulilor din limba normată. Cu toate că se face simţită tot mai mult o tendinţă generală de normalizare a cyberlimbii[28], menită să elimine o parte din eterogenitatea sa formală şi să tempereze ambiguităţile pe care acest fapt le produce (prin prezenţa unui număr mult prea mare de formule personalizate şi arbitrare)[29], aceasta se confruntă în continuare cu o mare variabilitate[30]. De aceea, în loc de reguli sau norme, mai potrivit ar fi să se vorbească în cazul cyberscrierii de existenţa unor convenţii sau principii recurente.

Urmărind sintetizarea conţinutului informaţional prin implozia volumului textual (simplificare lexicală şi morfosintactică), cyberscrierea se caracterizează prin următoarele fenomene lingvistice şi paralingvistice[31]:

---

[28] *Auto-normalizare*, prin adoptarea tacită a unor convenţii în sânul unor micro-grupuri de utilizatori sau *normalizare exterioară*, prin încercarea de a propune şi de a răspândi anumite forme prin intermediul unor mini-dicţionare în format tradiţional sau electronic ori cu ajutorul unor manuale special concepute în acest scop (vezi Veyrin-Forres 2001 şi, pentru română, *Arta conversaţiei prin SMS*, lansat în 2001 de compania telefonică Conex, o colecţie amuzantă de reprezentări în limbaj SMS a peste 450 de cuvinte şi expresii uzuale).

Această polivalenţă se manifestă atât la nivelul emiţătorului, care poate să aleagă între mai multe procedee de codare a unui enunţ, cât şi la nivelul receptorului, care se confruntă cu obligaţia de a diferenţia neografele omonime sau polisemantice.

[29] Exemple de alomorfe lexicalizate sau în curs de lexicalizare: *cnd* = *când*, *poop* = *te pup*, *sal* = *salut*, *tre* = *trebuie*, *vb*/*vbr* = *vorbesc*, *vorbim*.

[30] Vizibilă chiar şi în interiorul aceluiaşi enunţ.

[31] Unele procedee întrebuinţate contrazic dorinţa cvasigenerală spre economie: (1) lungirea/ repetarea unui semn, (2) folosirea abuzivă a lui *sh* şi *tz*, atunci când nu există în mod real posibilitatea confuziei omonimice (*matu**sh**a* = *mătu**ş**a*, ***tz**igani* = ***ţ**igani*), sau (3) folosirea grafemului *oo* cu valoarea pe care o are el în engleză (*m**oo**lt* = *m**u**lt*).

BDD-V373 © 2009 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-11-01 22:26:58 UTC)

(1) *La nivel tipografic* se constată o puternică tendință de reutilizare a alfabetului din perspectivă fonografică, prin inventarea unui fel de neografie fonetizantă[32]. „Tertipurile" cele mai frecvent întrebuințate pentru aceasta sunt:

(a) eliminarea vocalelor (cu slabă încărcătură semantică) şi reducerea cuvintelor la scheletul lor consonantic, ca în limbile semitice (*cv = ceva*, *knd = când*, *mf = marfă*, *msr = meserie*, *nnrc = nenorocitule*, *rdkl = e ridicol*, *rpd = repede*, *scz = scuze*, *fk spm = fac spume*, *in kz k = în caz că*);

(b) simplificarea fonemelor cu reprezentare digrafică (*dc*[33] *= de* ***ce***) şi trigrafică (***ke****stii =* ***che****stii*);

(c) alungiri grafice fluctuante, adică multiplicarea/repetarea unor litere (mai ales vocalice), din motive de expresivitate (*baaah*, *booooon*, *poooopik*, *te pooop muuuuuuult*);

(d) substituirea unor litere cu altele sau folosirea unor combinații neconvenționale de litere, din motive de economie (*k* pentru *che*/*chi*) sau pentru a dezambiguiza omografele la care se ajunge prin nefolosirea diacriticelor (*y* pentru *i*: *be****y*** *= bă****i****!*, *sh****y*** *= ş****i***, *sh* pentru *ş*: *a****sh****tia = ă****ş****tia*, *ora****sh*** *= ora****ş***, ***sh****i =* ***ş****i*, ***sh****tiu =* ***ş****tiu*; *tz* pentru *ț*: *f****tz*** *= fa****ț****ă*, *f****tz****e = fi****ț****e*, *indulgen****tz****i = indulgen****ț****i*, *pu****tz****in = pu****ț****in*, ***tz****ara =* ***ț****ară*, ***tz****igan =* ***ț****igan*; *j* pentru *ş*: *e****j****ti = e****ş****ti*, ***j****i =* ***ş****i*, ***j****tiu =* ***ş****tiu*, *mi****j****to = mi****ş****to*, *na****j****pa = na****ş****pa*);

(e) abolirea convențiilor normate de folosire a minusculelor/majusculelor: (e_1) folosirea exclusivă a minusculelor, inclusiv la început de enunț sau în nume proprii[34] (*adik am fos aks in* ***spa*** *= adică am fost acasă în* ***Spania***); (e_2) folosirea exclusivă a majusculelor, de regulă din motive de expresivitate (e_3); folosirea majusculelor într-un continuum de minuscule pentru a suplini blancul: ($e_{3.1.}$) inițiala fiecărui cuvânt nou este majusculă (*DaPinLaUrmaCreKPutetziSaScrietziCumVretzi*), ($e_{3.2.}$) cuvintele scrise integral cu majusculă, respectiv cu minusculă alternează (*SUNTEMcateodat.INFL.saSCRIEMprescurt.dinLIPSAdeTIMPsauDEspatiu*); (e_4) folosirea majusculelor într-un cuvânt scris cu minuscule pentru a reprezenta o silabă (***D****la 16 ani* ***T*** *cunosk =* ***de*** *la 16 ani* ***te*** *cunosc*);

(f) folosirea de silabograme sau de logograme numerice (*nici****1*** *= niciodată*, *TFK* ***1****FLM? = te fac* ***un*** *film ?*, *C****8*** *= copt*);

(g) scurtarea corpului grafic al unor sintagme uzuale şi clişeizate prin reducerea lor la sigle (*BVM =* ***b****ărbatul* ***v****iselor* ***m****ele*, *OVIC =* ***o****chii* ***v****ăd,* ***i****nima* ***c****ere*, *TLS =* ***t****ânără,* ***l****iberă,* ***s****ingură*)[35];

(h) trunchierea unor cuvinte, acestora amputându-li-se, de regulă, partea finală (*pr =* ***pr****ietenul*/***pr****ietena*, *sal =* ***sal****ut*, *sc =* ***şc****oală*, ***tre****buie = tre*);

Din motive de economie, nu vom diferenția aici greşelile de performanță de cele de competență (cele care țin pur şi simplu de slaba cunoaştere a normelor de funcționare a limbii).

[32] Reducția grafemelor este mai puțin dramatică în cazul limbii române decât în cazul altor limbi, în general al celor cu scriere etimologică.

[33] La *ce*/*ci* prin folosirea felului în care se citesc literele izolat.

[34] Pentru a evita o manevră suplimentare care face posibilă alternarea minusculelor cu majusculele.

[35] Procedeul abrevierii este chiar foarte vechi. Întrebuințat chiar din momentul inventării primelor alfabete, el s-a dovedit a fi foarte fertil de-a lungul timpului, manifestându-se în diferite moduri (vezi notele tironiene din Antichitate, prescurtările uzuale ale primilor tipografi sau ale călugărilor copişti etc.). Cyberscrierea se distinge prin amestecul abrevierilor consacrate şi normate ca atare în fiecare limbă cu abrevieri novatoare.

BDD-V373 © 2009 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-11-01 22:26:58 UTC)

(i) aglutinarea sau compactarea unor secvenţe morfosintactice (cuvinte şi/sau fragmente de cuvinte aflate în colocaţii curente), mai ales când în rândul acestora se află clitice, în virtutea principiului tacit că ceea ce se pronunţă împreună ar trebui să fie scris împreună (*dc = de ce*, *nush = nu ştiu*, *trg = te rog*);

(j) folosirea altor semne tipografice decât cele uzuale, cărora li se atribuie (destul de arbitrar) valoare de fonemogramă (*F@A = fa**t**ă*, *FR@E = fr**a**te*), de silabogramă (*BAI@ = bai**at***, *B# = be**ton***) sau de logogramă (*Nvd MU>T = ne vedem la metrou Universitate, **la** [**ieşirea dinspre**] Teatru*, *am fos aks **&** am vb cu nishte pr = am fost acasă **şi** am vorbit cu nişte prieteni*, *kre va datzi mari + avetzi tupeu = cred că vă daţi mari, **plus** că aveţi tupeu*);

(k) renunţarea la punctuaţia normată, virgula, punctul, punctul şi virgula fiind aproape întotdeauna sacrificate;

(l) folosirea neobişnuită a unor semne de punctuaţie (semnul întrebării şi semnul exclamării), prin alungiri cu valoare expresivă (*tb sa vb cu u **????????** = trebuie să vorbesc cu tine**?***, *bey esti nashpa **!!!!!!!!** = măi, eşti naşpa!*);

(m) folosirea emoticoanelor[36], simboluri sistemice de reprezentare grafică metatextuală, funcţionând ca surogat al semnelor de punctuaţie cu valoare expresivă sau al interjecţiilor (frecvent la sfârşitul enunţurilor, mai rar în interiorul lor).

(2) *La nivel morfologic* este frecventă dezagregarea paradigmelor verbale, prin conservarea exclusivă a rădăcinii (*nush = nu ştiu*, *t **supi** p mine = te **superi** pe mine*, *trb = trebuie*).

(3) *La nivel sintactic* se observă (a) limitarea la structuri sintactice simpliste, incapabile să redea conţinuturi profunde, complexe şi nuanţate; (b) perturbarea linearităţii discursive prin inserţii hipertextuale cu valoare asociativă.

(4) *La nivel lexical* se remarcă: (a) folosirea unui vocabular foarte restrâns şi a unor structuri lexicale puternic clişeizate; (b) prezenţa anglicismelor, totuşi nu într-un număr chiar atât de mare pe cât se afirmă adesea[37].

[36] Se consideră că primul emoticon – **:-)** – ar fi fost creat de profesorul Scott Fahlman, în 1982, pentru a eticheta mesajele amuzante sau ironice ce circulau pe forumul universităţii la care lucra (Carnegie-Mellon University), deşi încă din 1979 apăruse deja într-un email un alt simbol similar – __/ (*zâmbet*). Emoticoanele sunt de trei tipuri: (1) emoticoane obţinute prin combinarea diferită a caracterelor ASCII, (2) emoticoane-desene inspirate de filmele de desene animate japoneze, (3) emoticoane animate sub forma imaginilor în format Gif.

[37] Nici măcar nu se poate vorbi de o cunoaştere satisfăcătoare a acestei limbi de către cei ce apelează constant la jargonul informatic de expresie engleză. În cel mai fericit caz, aceştia stăpânesc ceea ce Jean-Paul Nerrière a numit *globish* (< *Global* + *English*), adică un fel de *sabir* al comunicării în mediu virtual. O dovadă în acest sens o constituie şi faptul că secţiunile în limba engleză ale forumurilor autohtone sunt nefrecventate de români.

Două motive majore legitimează servitutea cyberscrierii româneşti faţă de engleză: (1) engleza bazică este prin definiţie limba cyberculturii şi, mai cu seamă, a Web-ului şi a blogosferei, (2) unele cuvinte, expresii şi acronime au avantajul de a fi mai scurte decât echivalentele lor româneşti (*cool*, *ok*, *bye*).

Este puţin probabil ca engleza să îşi piardă într-un viitor apropiat sau îndepărtat hegemonia în acest mediu. Încercările de a o înlocui cu altceva nu au înregistrat decât rezultate modeste. Cf. iniţiativa israelianului Yoav Lorch, care a creat un limbaj SMS esperanto (250 de semne), pentru ca în 2006 un serviciu promovând această *lingua franca* în format electronic să fie propus utilizatorilor de telefoane mobile din Israel, Polonia şi Caraibe.

BDD-V373 © 2009 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-11-01 22:26:58 UTC)

5. Perspective

În stadiul la care se află cercetările legate de subiectul discutat, este greu de formulat concluzii pertinente pe termen lung cu privire la viitorul cyberscrierii[38] şi la impactul pe care aceasta l-ar putea avea asupra scrierii standard dintr-o limbă oarecare. Certe rămân deocamdată următoarele fapte:

(1) Fiecare evoluţie tehnologică a suporturilor şi a tehnicilor de scriere a antrenat la momentul respectiv o revoluţie a sistemelor de comunicare în plan lingvistic şi, prin aceasta, cyberscrierea nu are nimic neobişnuit.

(2) Majoritatea utilizatorilor[39] dispun de suficient discernământ pentru a deosebi funcţional şi contextual diferitele coduri de scriere.

(3) Scăderea vizibilă a performanţelor lingvistice la tânăra generaţie (mai ales la nivelul scrierii corecte) nu este condiţionată atât de abuzarea limbii normate de deprinderile venite dinspre neografia specifică comunicării electronice, cât de ineficienţa cronicizată a sistemului şcolar.

(4) Virtuţile atribuite cu emfază de către unii cyberscrierii (suplețe în comunicare, prospeţime şi originalitate de expresie), potenţial benefice pentru dinamica globală a limbii, rămân totuşi iluzorii şi marginale, pentru că scrierea telematică se cantonează într-un nivel restrâns al comunicării, mult prea diferit de codul general de comunicare lingvistică[40].

Bibliografie

Anis 1999: Jacques Anis (éd.), *Internet, communication et langue française*, Paris, Hermès Sciences Publications.

Anis 2000a: Jacques Anis, *Dispositifs multimédias et conversation électronique: approche sémiolinguistique*, în „Cahiers du français contemporain", nr. 6, „Multimédia: les mutations du texte", Th. Lancien (éd.), ENS Fontenay-St Cloud, p. 57–86.

Anis 2000b: Jacques Anis, *L'écrit des conversations électroniques de l'internet*, în „Le français aujourd'hui", nr. 129, „Ordinateur et textes: une nouvelle culture ?", S. Plane & J.-A. Huyn (éds.), Paris, AFEF, p. 59–69.

Anis 2001: Jacques Anis (sous la direction de), *Parlez-vous texto?*, *Guide des nouveaux langages du réseau*, Paris, Le Cherche Midi.

Beck 2005: Pauline Beck, *La génération SMS. Le SMS chez les jeunes: quel usage et quel imaginaire de communication?*, Master's thesis, Louvain-la-Neuve, Université Catholique de Louvain.

[38] Viitorul ei este dependent, printre altele, atât de strategiile tarifare pe care le vor adopta distribuitorii serviciilor de această natură, cât şi de progresul tehnologic pe care îl va înregistra comunicarea electronică. După ce sistemul de scriere predictivă/intuitivă (*T9*, *iTap*), bazat pe dicţionare integrate tot mai bogate, a cunoscut un succes parţial, este posibil ca alte inovaţii tehnologice să amelioreze simţitor calitatea enunţurilor scripturale informatizate, cele mai multe aşteptări îndreptându-se înspre terminalele dotate cu sisteme de recunoaştere vocală şi de citire a textului ori spre cele care dispun de tastaturi *AZERTY*. Alte aşteptări se îndreaptă spre traducătoarele instantanee din şi în limbaj SMS, încă puţin cunoscute (vezi cele de pe http://glossa.fltr.ucl.ac.be şi Ask.com).

[39] Mai puţin cei tineri şi aflaţi în plin proces de asimilare şi de consolidare a deprinderilor tradiţionale de scriere, mai mult cei de vârstă medie.

[40] Această practică comunicaţională sectaristă i-ar închide pe adepţii săi într-un fel de „ghetou lingvistic", cu grave repercusiuni asupra integrării lor în societate.

BDD-V373 © 2009 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-11-01 22:26:58 UTC)

Bouillaud, Chanquoy, Gombert 2007: Céline Bouillaud, Lucile Chanquoy and Jean-Émile Gombert, *Cyberlangage et orthographe: quels effets sur le niveau orthographique des élèves de CM2, 5e et 3e?*, în „Bulletin de psychologie", tome 60 (6), nr. 492, p. 553–565.

Caron, Caronia 2005: André Caron & Letizi Caronia, *Culture mobile: les nouvelles pratiques de communication*, Montréal, Presses Universitaires de Montréal.

Danré 2004: Cécile Danré, *Un roman paraîtra en Chine sous forme de SMS*, în „Ouest-France", nr. 11, august.

Dejond 2002: Aurélia Dejond, *La cyberl@ngue française*, La Renaissance du Livre, [Tournal (Belgique)].

Dorzée 2005: Hughes Dorzée, *Les SMS, ça vou plé bocou*, în „Le Soir", 2 martie.

Licoppe 2002: Christian Licoppe, *Sociabilité et technologie de la communication. Deux modalités d'entretien des liens personnels dans le contexte du déploiement des dispositifs de communication mobiles*, în „Réseaux", nr. 112–113, p. 172–210.

Liénard 2005: Fabien Liénard, *Langage texto et langage contrôlé, description et problèmes*, în „Linguisticae Investigationes", vol. 28, nr. 1, p. 49–60.

Marcoccia 2000: Michel Marcoccia, *Les smileys: une représentation iconique des émotions dans la communication médiatisée par ordinateur*, în C. Plantin, M. Doury & V. Traverso (éds.), *Les émotions dans les interactions*, Lyon, ARCI – Presses Universitaires de Lyon, p. 249–263.

Marso 2004: Phil Marso, *Pa SAge a taBa. V. o SMS*, [Éditions Megacom-ik].

Martin 2003: Corinne Martin, *Représentations des usages du téléphone portable chez les jeunes adolescents*, în *Supports, dispositifs et discours médiatiques à l'heure de l'internationalisation* (10e Colloque bilatéral franco-roumain), Bucarest, 28 iunie–2 iulie.

Melançon 1996: B. Melançon, *Sévigné@Internet. Remarques sur le courrier électronique et la lettre*, Montréal, Fides.

Mladin 2005a: Constantin-Ioan Mladin, *Autour d'une tentative de recodage dans la manière de communiquer – la* ***cyberl@ngue*** *française. Considérations générales*, în *Leadership şi Management la Orizonturile Secolului al XXI-lea*, Sibiu, Editura Academiei Forţelor Terestre, p. 283–291.

Mladin 2005b: Constantin-Ioan Mladin, *Du verbal au paraverbal dans le jargon de l'Internet – les émoticôns (caractéristiques, procédés de formation, tendances)*, în *Leadership şi Management la Orizonturile Secolului al XXI-lea*, Sibiu, Editura Academiei Forţelor Terestre, p. 292–297.

Moise 2007: Raluca Moise, *Les SMS chez les jeunes: premiers éléments de réflexion, à partir d'un point de vue ethnolinguistique*, în „Glottopol", nr. 10, iulie, p. 101–113.

Mondada 1999: L. Mondada, *Formes de séquentialité dans les courriels et les forums de discussion. Une approche conversationnelle de l'interaction sur Internet*, în „Apprentissage des Langues et Systèmes d'Information et de Communication", nr. 2–1, p. 3–25.

Mourlhon-Dallies, Colin 1999: F. Mourlhon-Dallies et J.-Y. Colin, *Des didascalies sur Internet ?*, în Jacques Anis (éd.), *Internet, communication et langue française*, Paris, Hermès.

Panckhurst 1997: Rachel Panckhurst, *La communication «médiatisée» par ordinateur ou la communication «médiée» par ordinateur?*, în „Terminologies nouvelles", nr. 17, p. 56–58.

Panckhurst 1998: Rachel Panckhurst, *Analyse linguistique du courrier électronique*, în Nicholas Guéguen, Laurence Tobin (éds.), *Commnunication, société et internet* (Actes du colloque „Les relations entre individus médiatisées par les réseaux informatiques"), GRESICO, Vannes, Paris, L'Harmattan, p. 47–60.

BDD-V373 © 2009 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-11-01 22:26:58 UTC)

Panckhurst 1999: Rachel Panckhurst, *Analyse linguistique assistée par ordinateur du courriel*, în Jacques Anis (éd.), *Internet, communication et langue française*, Paris, Hermès, p. 55–70.

Rivière 2002: Carole-Anne Rivière, *La pratique du mini-message. Une double stratégie d'extériorisation et de retrait de l'intimité dans les interactions quotidiennes*, în „Réseaux", nr. 112–113, 2–3, p. 140–168.

Vandendorpe 2001: Christian Vandendorpe, *L'hypertexte et l'avenir de la mémoire*, în „Le Débat", nr. 115, p. 145–155.

Véronis, Guimier de Néef 2006: Jean Véronis et Émilie Guimier de Néef, *Le traitement des nouvelles formes de communication écrite*, în Gérard Sabah (éd.), *Compréhension des langues et interaction*, Paris, Hermès-Lavoisier (www.up.univ-mrs.fr).

Veyrin-Forrer 2001: Ulysse Veyrin-Forrer, *Dictionnaire insolite Français – SMS*, Paris, Cosmopole Active Media.

Yaguello 1981: Marina Yaguello, *Alice au pays du langage. Pour comprendre la linguistique*, Paris, Seuil.

*

A.C.N., *Noua păsărească de sms şi mess*, în „Gândul", 6 iulie 2007 (http://www.gandul.info).

Anis 2002: Jacques Anis, *Communication électronique scripturale et formes langagières: chats et SMS*, în *S'écrire avec les outils d'aujourd'hui* (Actes des Quatrièmes Rencontres Réseaux Humains/Réseaux technologiques), Université de Poitiers/Maison des sciences de l'homme et de la société, Poitiers, avril (http://oav.univ-poitiers.fr).

Coltuc, Dinică 2006: Daniel Coltuc, Mirela Dinică, *LOL – aveţi idee ce înseamnă*; în „Libertatea", 26 martie (http://www.libertatea.ro).

Constantinoiu 2008: Marina Constantinoiu, *Robii sms-urilor*, în „Jurnalul Naţional", 31 aprilie (http://new.jurnalul.ro/articole/121041/robii-sms-urilor).

Corect gramatical vs non-corect (http://www.fanclub.ro).

Cornea 2007: Andrei Cornea, *Limba română în mass-media*, în „Revista 22", 24 noiembrie (http://www.revista22.ro).

Dragomir 2008: Anca Dragomir, *Generaţia messenger „sparge" ortografia limbii române*, în „Vox Vocis", 21 aprilie (http://www.voxvocis.us).

Dulămiţă, Purcaru 2007: Ionuţ Dulămiţă, Alina Purcaru, *Cât de corect scriu românii*, în „Cotidianul", 24 ianuarie (http://www.cotidianul.ro).

Foarfă 2006: Cristina Foarfă, *Scriu scurt şi vorbesc monstruos. Starea limbii române*, în „Dilema veche", 17–23 februarie, nr. 108 (http://www.romaniaculturala.ro).

Georgescu 2008: Adrian Georgescu, *Limba română se strică*, în „Evenimentul zilei", 3 iulie (http://www.adriangeorgescu.ro).

Ghiu 2006: Bogdan Ghiu, *Globish – comunicarea (II)*, 20 august (http://atelier.liternet.ro).

Jaffré 2002: Jean-Pierre Jaffré, *L'écriture & les nouvelles technologies*, în *S'écrire avec les outils d'aujourd'hui* (Actes des Quatrièmes Rencontres Réseaux Humains/Réseaux technologiques), Poitiers, Université de Poitiers/Maison des sciences de l'homme et de la société (http://oav.univ-poitiers.fr).

Lege împotriva înjurăturilor şi a calomniei pe net (http://www.buhnici.ro).

Libertatea limbajului (http://bettyboop.ablog.ro).

Limba română sau limba messenger (http://ambra78.blogspot.com).

Limbajul IRC sau nepăsare în exprimarea scrisă (http://www.lovetime.ro).

Limbajul SMS îmbunătăţeşte capacitatea de comunicare, în „Gazeta de Sud", 20 mai 2008 (http://www.gds.ro).

BDD-V373 © 2009 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-11-01 22:26:58 UTC)

Livio 2004: Elizabeth Livio, *Internet et la cyber-écriture – communiquer dans un collectif virtuel* (http://www.mesrecherches.com).
Marcoccia 2004: Michel Marcoccia, *La communication écrite médiatisée par ordinateur: faire du face à face avec de l'écrit*, în *Le traitement automatique des nouvelles formes de communication écrite (e-mails, forums, chats, SMS, etc.)* (Actes de la Journée d'étude de l'ATALA), Equipe TechCICO (ISTIT: Université de Technologie de Troyes/CNRS) (http://sites.univ-provence.fr/~veronis/je-nfce/Marcoccia.pdf).
Matieş 2008: Elena Matieş, *Vocabularul de messenger al tinerilor internauţi*, în „Hunedoreanul", 7 februarie (http://www.hunedoreanul.ro).
Nedelea 2006: Adriana C. Nedelea, *Şcoala alterează limba română*, în „Adevărul", 9 mai (http://www.adevarul.ro).
Orescu 2006: Şerban Orescu, *Trebuie pus frâu vulgarităţii pe Internet*, în „Ziua", 3 iunie, (http://www.ziua.ro).
Palma 2000: Andrea Palma, *Les signes graphiques dans les conversations internet*, 14 décembre (hypermedia.univ-paris8.fr).
Păduraru 2006: Silvia Păduraru, *Internetul „alterează" limbajul*, în „Gazeta de Sud", 27 august (http://www.gds.ro).
Părinţii pun copiilor prenume trăsnite, în „Ziarul de Iaşi", 2 septembrie 2008 (http://www.ziaruldeiasi.ro).
SMS-ul dăunează grav vocabularului, în „Gazeta de Sud", 28 aprilie 2007 (http://www.gds.ro).
Şchiop 2007: Adrian Şchiop, *Scriitori pentru telefonul mobil*, în „România liberă", 3 februarie (http://www.romanialibera.ro).
Torzec 2004: Nicolas Torzec, *Contribution à l'étude des messages électroniques francophones. Quelques résultats et de leurs incidences sur le TAL*, în *Le traitement automatique des nouvelles formes de communication écrite (e-mails, forums, chats, SMS, etc.)* (Actes de la Journée d'étude de l'ATALA) (http://www.up.univ-mrs.fr).
Ulmanu 2003: Alex-Brăduţ Ulmanu, *Jurnalism prin SMS*, 12 mai–18 mai (http://www.markmedia.ro).
Uruşciuc 2008: Ion Uruşciuc, *Natura semiotico-gramaticală a limbajului virtual scris al sms-urilor*, 29 iulie (http://ionurusciuc.wordpress.com).
Voicu 2007: Bogdan Voicu, *De la navetă la telecommuting*, în „Dilema veche", anul IV, 26 mai, nr. 172 (http://www.dilemaveche.ro).
Vorbesc româna în limbaj „mess" (http://www.devon.ro).

Envers un recodage de la communication scripturale. Ou de la tyrannie démocratique du cyberl@ng@ge

Fondée et sur des considérations sociolinguistiques, psycholinguistiques et pragmatiques et rapportée à des informations technologiques, cette contribution met en exergue les traits fondamentaux d'une nouvelle forme de langage – le *cyberl@ng@ge*, tout en se focalisant sur la *cyberécriture* qui lui correspond (SMS, e-mail, chat, forum, blog).

Voyant le cyberl@ng@ge comme le résultat provisoire et instable d'un complexe processus de déstructuration et restructuration successives et inachevées du langage standard, processus à la fois insolite et plein d'originalité, l'auteur discute aussi la relation qui s'institue entre la communication verbale et la communication paraverbale dans le jargon des internautes.

Alba Iulia, România

BDD-V373 © 2009 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-11-01 22:26:58 UTC)